
De Hovenlaan 203 • 7325 VV Apeldoorn
www.indischerfgoed.nl • info@indischerfgoed.nl
KvK Oost-Nederland no. 08186258

Lid van het Erfgoedplatform gemeente Apeldoorn.

Dames, heren, meisjes en jongens

Dank dat u er met zo velen bent vandaag. In het bijzonder de aanwezigen, die de oorlog in het Verre Oosten en in het bijzonder in Nederlands-Indië, Indonesië en Nieuw Guinea zelf hebben meegemaakt.

En alle anderen, die intens meeleven, die de verhalen van hun ouders of familieleden of anderen hebben gehoord en de gevolgen daarvan hebben meegemaakt. Een bijzonder welkom aan de jongeren, die hier aanwezig zijn vandaag.

We staan hier stil bij 75 jaar bevrijding van oorlog, geweld en onderdrukking. Maar nu moeten we vanwege de coronacrisis zelf heel wat vrijheden afstaan om onze gezondheid en die van naasten te beschermen. Het mag duidelijk zijn *vrijheid is een onmisbare voorwaarde voor ons mens zijn*.

Dit herdenkingsmonument herinnert ons aan de geschiedenis van Wereldoorlog II in Nederlands-Indië en Indonesië. Het brengt het leed van alle slachtoffers tijdens die periode in herinnering en doet recht aan het verhaal van hen, die er destijds bij waren.

Herdenken is stilstaan bij het verleden om de rest van het jaar samen te herinneren en samen te werken aan een open, verdraagzame multiculturele samenleving, aan solidariteit en een hechte internationale samenwerking.

We zullen de gedachtenis aan slachtoffers van eerder geweld en oorlog mede moeten gedenken door naar vermogen bij te dragen aan een oplossing. En die oplossing is niet: grenzen dicht en laat anderen het maar oplossen.

Echt herdenken is omzien naar de ellende, het leed en de slachtoffers, die het toen niet overleefden, om vervolgens vooruit te zien hoe we naar vermogen kunnen bijdragen om te voorkomen dat wijzelf en anderen weer in dezelfde situatie terechtkomen. Dat is effectief herdenken.

Belangrijk is om juist onze jongeren er blijvend bij te betrekken en daarom zijn we verheugd dat ze hier aanwezig zijn. Zij willen graag de juiste antwoorden krijgen op hun vragen over het verleden.

Wij ouderen zijn verplicht om feiten en verhalen over het verleden te verzamelen. We kunnen ons verleden niet begraven. Het heeft ons gemaakt wie we zijn. De kracht ligt in het persoonlijke verhaal en geef dat verhaal dan ook door aan die jongeren.

De slachtoffers in het Verre Oosten hebben hun leven gegeven voor onze vrijheid en daarom moeten we ze blijven herinneren en herdenken en moeten vrijheid en leven begrippen worden, die we diep in ons hart moeten blijven bewaren en koesteren.

Beste meisjes en jongens

Jullie horen erbij. Jullie aanwezigheid hier is belangrijk. Jullie zijn onze toekomst.

Vertel je persoonlijke verhaal over de vrijheid dan ook aan je nieuwe Nederlandse klasgenootjes, die gevlucht zijn uit hun land voor de oorlog en ellende en die onze historie niet kennen. Zij hebben die vrijheid gekend en moesten vluchten. Luister ook naar hun persoonlijke verhaal. Vrijheid is kostbaar, kwetsbaar en niet vanzelfsprekend. Vrijheid moet je daarom koesteren. Dat besef je pas wanneer de vrijheid er niet meer is.

Vrijheid, dat is leven zonder angsten. Draag die vrijheid uit en geeft het door! Jullie ouders zullen trots op jullie zijn.

Samen herdenken we hier de slachtoffers van Wereld oorlog II in Nederlands-Indië en de onafhankelijkheidsoorlog in Indonesië, Nieuw Guinea en waar ook in het Verre Oosten.

Ik wil u daarom vragen ook te denken:

- Aan al die mannen, vrouwen en kinderen, die sinds mei 1940 omkwamen voor onze vrijheid waar ook ter wereld;
- Aan de mannen, vrouwen en kinderen, die na het oorlogsgeweld bezweken zijn aan hun oorlogsverwondingen;
- Ten slotte aan de veteranen en de trouwe bezoekers van deze herdenking, die het afgelopen jaar ons ontvallen zijn.

Twee minuten per jaar in stilte denken aan allen, voor wie wij hier bijeen zijn. Laten we hun namen schrijven in ons hart. Want zolang zij een naam hebben, zij herinnerd worden, blijven ze voortleven en is herdenken waardevol en onze verantwoordelijkheid.